

Sprawozdanie
Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Olecku z analizy funkcjonowania
transportu publicznego w Gminie Olecko

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym rada kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy, w tym celu powołuje Komisję Rewizyjną. Komisja realizowała swoje zadania w oparciu o uchwałę nr BRM.0007.99.2023 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Olecku na rok 2024 zmienionej uchwałą nr BRM.0007.51.2024 z dnia 14 czerwca 2024 r.

Komisja działała w składzie:

- 1) Mariusz Miłun – przewodniczący;
- 2) Małgorzata Sadkowska – wiceprzewodnicząca;
- 3) Dawid Bondarenko;
- 4) Karol Borys;
- 5) Henryk Markowski;
- 6) Przemysław Nowoć;
- 7) Grzegorz Wróblewski;
- 8) Andrzej Jonio

Komisja Rewizyjna od sierpnia 2024 roku do maja 2025 roku odbyła 4 posiedzenia, podczas których dokonała analizy funkcjonowania transportu publicznego w Gminie Olecko. W komisjach uczestniczyli pracownicy merytoryczni Urzędu Miejskiego w Olecku, jak również przedsiębiorcy z Izby Przemysłowo-Gospodarczej w Olecku.

Komisja podczas swoich prac otrzymała szeroki zakres materiału merytorycznego, który został poddany analizie, w wyniku której wypracowano następujące wnioski i spostrzeżenia:

1. W czasie analizowanego okresu stwierdzono brak dostatecznego nadzoru ze strony Urzędu Miejskiego, w związku z czym dochodziło do nieprawidłowości, takich jak m.in.: omijanie przystanków, nierealizowanie tras czy przedstawianie przez operatora błędnych rozliczeń – niezgodnych z wykonaną usługą.
2. Z zestawienia sprzedanych biletów wynika, iż średnia ilość osób na kurs wynosi odpowiednio:
  - od 2 do 5 na liniach pozamiejskich,
  - od 5 do 7 na liniach miejskich.
3. Zestawienie sprzedaży biletów miesięcznych na liniach pozamiejskich wskazuje niewyjaśnioną nieprawidłowość w postaci większej ilości sprzedanych biletów, niż jest miejsc w autobusach.
4. Aneksowanie umowy poprzez przesunięcie w czasie zobowiązania operatora do montażu systemów GPS w autobusach czy konieczności oznakowania autobusów logo Gminy Olecko mogło spowodować stratę finansową dla budżetu gminy oraz wskazuje na bardzo dużą niegospodarność władarza oraz nieracjonalne wydatkowanie środków publicznych.
5. Komisja przeanalizowała zestawienia tras GPS z otrzymanym zestawieniem kilometrów i stwierdziła nieprawidłowości w postaci nierealizowania wyznaczonych tras, co skutkowało rozbieżnością kilometrów. Dodatkowo w czasie prac komisji Kierownik Wydziału GKO powiedziała, iż w wyniku analiz GPS stwierdzono nieprawidłowości w realizacji umowy, skutkiem czego nastąpią korekty wniosków o refundację. Wskazane korekty za rok 2024 spowodowały zwrot środków finansowych przez firmę FASTER w kwocie 92 076,78 zł, z czego 39 856,31 zł należy zwrócić do Urzędu Wojewódzkiego, natomiast 8 674,13 zł dla Gminy Wieliczki. Opóźnienie montażu GPS przez firmę FASTER powoduje, iż nie można zweryfikować pełnego okresu obowiązywania umowy.
6. Operator nie realizuje w pełni warunków umowy poprzez nagminne niewywiązywanie się z ustaleń zawartych między innymi w § 2 ust. 6 umowy, który mówi, że operator jest zobowiązany dbać o zewnętrzny i wewnętrzny wygląd autobusów oraz zapewnić czystość i właściwy stan techniczny. Operator używa autobusów, które w opinii między innymi członków komisji, są niesprawne technicznie i co zostało również potwierdzone w rozmowach z mieszkańcami. Chodzi na przykład o:

- niesprawne drzwi, które same się otwierają i zamykają podczas jazdy,
- czy nie działające lub nie do końca prawidłowo działające ogrzewanie.

Dodatkowo autobusy są generalnie w większości przypadków niedostosowane do ilości pasażerów - co ma bardzo negatywny wpływ na ekonomiczność całego przedsięwzięcia jak również na ochronę środowiska.

7. Podczas prac komisji ustalono również, iż kierowcy bardzo często „nie nabijają” sprzedanych biletów na kasę fiskalną. W autobusach brakuje opcji płatności bezgotówkowych, co z jednej strony mogłoby ułatwić pasażerom korzystanie z komunikacji, a z drugiej strony mogłoby zabezpieczyć przedsiębiorcę jak i gminę przed ewentualnymi skutkami nielegalnych praktyk związanych ze sprzedawaniem biletów bez ich rejestracji.
8. Autobusy są słabo oznakowane numerem linii a większość autobusów nie posiada oznaczenia linii jedynie z przodu autobusu.
9. Burmistrz nie wykorzystuje zapisu umowy dopuszczającego modyfikację wozokilometrów o 25% (zgodnie z § 1 ust. 4 i 5 umowy z 12 grudnia 2022 r.) – co wygenerowałoby oszczędności w budżecie i ograniczyło puste autobusy.
10. Mimo zapisów w umowie o karach umownych – burmistrz przez dłuższy czas obowiązywania umowy nie naliczał kar, mimo posiadanej wiedzy o uchybieniach, np. niesprawne ogrzewanie.
11. Audyt wewnętrzny przeprowadzony w UM wykazał szereg nieprawidłowości, których następstwem są wskazane zalecenia, takie jak m.in.: zwiększenia nadzoru merytorycznego i finansowego w zakresie prawidłowej realizacji i rozliczania transportu publicznego w szczególności poprzez:
  - przeprowadzanie i dokumentowanie czynności kontrolnych dokumentów rozliczeniowych pod względem ich zgodności, kompletności oraz prawidłowości rozliczeń,
  - egzekwowania od operatora obowiązku przedkładania dokumentacji, stanowiącej podstawę obliczenia wysokości rekompensaty, w tym wydruków z ewidencji księgowej przychodów operacyjnej ze sprzedaży biletów oraz kosztów działalności operacyjnej, stosownie do postanowień § 10 ust. 32 umowy, w związku z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym,

- egzekwowania prawidłowości wydruków z kas fiskalnych gwarantujących, zgodność nazw i numerów linii komunikacyjnych z wydanymi zaświadczeniami na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego;
12. Komisja nie otrzymała odpowiedzi na zapytanie o sposób rozliczania dowozów uczniów szkół gminnych na basen.
  13. Linie miejskie o numerze 1 i 2 w bardzo dużym zakresie pokrywają się. Autobusy jeżdżą z bardzo dużą częstotliwością, np. na przystanku Plac Wolności Urząd odjeżdżają autobusy większości linii o godzinach pomiędzy 6:00 a 9:00 : 06:14, 06:43, 6:53, 6:58, 7:18, 7:18 (inna linia), 7:19, 7:23, 07:33, 07:34, 7:38, 7:58, 8:18, 8:36, 8:48.
  14. Podczas prac komisji ustalono, iż są trasy, które są nierentowne (trasy są długie przez co bardzo kosztowne, a obłożenie pasażerami znikome), a mimo to nie podjęto działań zmierzających do optymalizacji (np. zmiana trasy lub zmiana godzin kursowania).
  15. Przedstawiciele izby gospodarczej uczestniczący w pracy komisji wnioskowali o optymalizację transportu i zwrócili uwagę na zbyt dużą liczbę pustych autobusów kursujących po Gminie Olecko.

W związku z powyższym Komisja Rewizyjna rekomenduje podjęcie działań zmierzających do renegotjacji zawartej umowy między innymi w zakresie dostosowania tras i częstotliwości kursów do realnych potrzeb mieszkańców oraz podjęcia przez Burmistrza Olecka, który jest stroną reprezentującą gminę w umowie dotyczącej transportu publicznego z firmą FASTER, intensywnych działań związanych z kontrolą funkcjonowania prawidłowości transportu publicznego w Gminie Olecko.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

/-/ Mariusz Miłun